

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΑΡΧΑΙΑ

Α' Γενικού Λυκείου

Μ. Τρίτη 30 Απριλίου 2024 | Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.2.§ 1 - 4

Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ κατεστήσατο, ἔπλει ἐπὶ τὸ Βυζάντιον καὶ Καλχηδόνα. Οἱ δ' αὐτὸν ὑπεδέχοντο, τοὺς τῶν Ἀθηναίων φρουροὺς ὑποσπόνδους ἀφέντες· οἱ δὲ προδόντες Ἀλκιβιάδῃ τὸ Βυζάντιον τότε μὲν ἔφυγον εἰς τὸν Πόντον, ὕστερον δ' εἰς Ἀθήνας καὶ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι. Λύσανδρος δὲ τοὺς τε φρουροὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ εἴ τινα που ἄλλον ἴδοι Ἀθηναῖον, ἀπέπεμπεν εἰς τὰς Ἀθήνας, διδοὺς ἐκεῖσε μόνον πλέουσιν ἀσφάλειαν, ἄλλοθι δ' οὐ, εἰδὼς ὅτι ὅσω ἂν πλείους συλλεγῶσιν εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὸν Πειραιᾶ, θᾶττον τῶν ἐπιτηδείων ἔνδειαν ἔσεσθαι. Καταλιπὼν δὲ Βυζαντίου καὶ Καλχηδόνας Σθενέλαον ἄρμοστήν Λάκωνα, αὐτὸς ἀποπλεύσας εἰς Λάμψακον τὰς ναῦς ἐπεσκεύαζεν.

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορὰ, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῶ ἐτέρῳ παραγγέλλων· ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη, οὐ μόνον τοὺς ἀπολωλότας πενθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ ἑαυτούς, πείσεσθαι νομίζοντες· οἳ ἐποίησαν Μηλίους τε Λακεδαιμονίων ἀποίκους ὄντας, κρατήσαντες πολιορκίᾳ, καὶ Ἰστιαίας καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐκκλησίαν ἐποίησαν ἐν ᾗ ἔδοξεν τοὺς τε λιμένας ἀποχῶσαι πλὴν ἐνὸς καὶ τὰ τεῖχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι καὶ τᾶλλα πάντα ὥς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν.

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ ... εἰς Λάμψακον τὰς ναῦς ἐπεσκεύαζεν.*».

Μονάδες 30

ΘΕΜΑ Β

- B1. Πώς αποδεικνύεται στο παραπάνω κείμενο η μεγάλη αξία που απέδιδαν οι αρχαίοι Έλληνες στις σπονδές; (μονάδες 4) Ποια ιδιαίτερη σημασία αποκτά ο θεσμός αυτός τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο του πολέμου; (μονάδες 6)

Μονάδες 10

- B2. Πότε, με ποιον τρόπο και από ποιον πληροφορήθηκαν οι Αθηναίοι την ήττα των συμπατριωτών τους στους Αιγός ποταμούς (μονάδες 6); Ποιες ήταν οι αντιδράσεις τους; (μονάδες 4)

Μονάδες 10

- B3.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ)

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.1.§22-24

Τ' άλλο πρωί με τα χαράματα ο Λύσανδρος έδωσε παράγγελμα στα πληρώματα να φάνε και να επιβιβαστούν· αφού έκαναν όμως όλες τις προετοιμασίες για ναυμαχία και σήκωσαν τις λινάτσες στα πλευρά των πλοίων, πρόσταξε να μην κουνηθεί κανένα από τη θέση του μήτε ν' ανοιχτεί. Με την ανατολή του ήλιου οι Αθηναίοι παρατάχτηκαν κατά μέτωπο έξω από το λιμάνι, έτοιμοι για ναυμαχία· όταν ωστόσο πέρασε η μέρα δίχως ο Λύσανδρος να βγει να τους απαντήσει, επέστρεψαν στους Αιγός Ποταμούς. Τότε ο Λύσανδρος πρόσταξε τα γοργότερα καράβια του ν' ακολουθήσουν τους Αθηναίους, να παρατηρήσουν τι θα κάνουν μετά την αποβίβασή τους και να γυρίσουν να του αναφέρουν. Στο

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

μεταξύ, ώσπου να επιστρέψουν αυτά, δεν έβγαλε τα πληρώματα από τα πλοία. Τέσσερις μέρες ακολούθησε αυτή την τακτική, και κάθε φορά οι Αθηναίοι έβγαζαν τον στόλο τους στο πέλαγο.

[Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος]

Να περιγράψετε την προσωπικότητα και τις στρατηγικές ικανότητες του Λύσανδρου λαμβάνοντας υπόψη τις αναφορές του Ξενοφώντα και στα δύο κείμενα που σας έχουν δοθεί (πρωτότυπο και μεταφρασμένο).

Μονάδες 10

- B4. α)** Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν (μονάδες 5).

A	B
1. ὑπεδέχοντο	α. απόγονος
2. ἐγένοντο	β. προάστιο
3. ἴδιοι	γ. κατάληψη
4. ἄστν	δ. παράλειψη
5. Καταλιπών	ε. οραματιστής
	ζ. υπόδειγμα
	η. αποδεκτός

- β)** Να γράψετε μία σύνθετη λέξη της Νέας Ελληνικής, με πρώτο συνθετικό καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **νυκτός, μακρῶν, μόνον, πολύ, αὐτοῖ** (μονάδες 5).

Μονάδες 10

- B5. α. τινά, τὸ ἄστν, Σθενέλαον, τὰς ναῦς, τῶν Ἑλλήνων:** Να μεταφερθούν οι παραπάνω τύποι στη δοτική του πληθυντικού αριθμού. (μονάδες 5)

- β. ἔπλει, ἔφυγον, ἐγένοντο, Καταλιπών, πείσεσθαι:** Να μεταφερθούν οι παραπάνω ρηματικοί τύποι στο α' πληθυντικό της Ευκτικής του Ενεστώτα της ίδιας φωνής. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

B6. α. Να συντακτικά οι παρακάτω τύποι του πρωτότυπου κειμένου: *ὑποσπόνδους, τῶν ἐπιτηδείων, Σθενέλαον, ἀφικομένης, ἀποίκους, πάντα.* (μονάδες 6)

β. *Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ κατεστήσατο, εἴ τινα πού ἄλλον ἴδοι Ἀθηναῖον:* Να αναγνωρίσετε τις παραπάνω δευτερεύουσες προτάσεις ως προς το είδος (μονάδες 2) και τη συντακτική τους λειτουργία. (μονάδες 2)

Μονάδες 10

B7. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας ανέλαβε ηγετικές πρωτοβουλίες για την επιστροφή των Ελλήνων μισθοφόρων	α. μετά τη ναυμαχία στους Αιγός ποταμούς.
	β. μετά τη στρατιωτική επέμβαση στην Αμφίπολη.
	γ. μετά το τέλος της εκστρατείας του Κύρου εναντίον του αδελφού του Αρταξέρξη Β'.
2. Ο Ξενοφώντας εντυπωσιάστηκε από τα ηγετικά προσόντα της προσωπικότητας του	α. Περικλή.
	β. Αγησίλαου.
	γ. Λύσανδρου.
3. Η χρονολόγηση των έργων του Ξενοφώντα στηρίζεται σε	α. «εσωτερικές μαρτυρίες».
	β. προσεκτική μελέτη του ύφους του.
	γ. όλα τα παραπάνω.
4. Ο Ξενοφώντας έγραψε	α. ιστορικά, διδακτικά και ποιητικά έργα.
	β. ιστορικά, διδακτικά και σωκρατικά έργα.
	γ. ιστορικά, φιλοσοφικά και σωκρατικά έργα.
5. Οι φιλόλογοι της Αλεξανδρινής εποχής (3ος-2ος αι. π.Χ.) κατέτασσαν τον Ξενοφώντα μαζί με τους μεγάλους προκατόχους του,	α. Όμηρο και Ηρόδοτο.
	β. Όμηρο και Θουκυδίδη.
	γ. Ηρόδοτο και Θουκυδίδη.

Μονάδες 10

Καλή Τύχη !!!